

kunne tilfredsstille dem at haandhæve den Afrettelsesmaade for Præstestabat, som hidtil har hersket? Saalænge Bureausrattet herfer her i Landet, hvad vi endnu ikke have kunnet faae affkaffet, er det vist, at Følkkekirken, overladt til sig selv, netop vil have dem dannede paa den Maade (Berg: Det staar der ikke.). Der staar, at „Ministeren henlægger af Ansøgningerne foruden dem, der ifølge de hidtil gjældende Regler ikke kunne komme i Betragtning“, altsaa alle dem, der ikke have faaet den Dannelse, som nu fordres til at være Præst i Kirken (Berg: Det kan forandres!). Men saalænge disse Regler ikke ere forandrede, kan dette Lovforslag ikke tilfredsstille de Herrer, der holde paa dette Punkt. Se vi dernæst hen til Menighedernes Indflydelse paa Kirken, indrømmer jeg meget gjerne, at der naturligvis er gjort Fremskridt overfor det, hvorpaa Regjeringen holdt i forrige Samling. Dette var saar snildt indrettet, at det var til at forudsæ, at det i næsten alle Tilfælde var Regjeringen, som kom til at udnævne Præsterne, idet der fordredes, at Indstillingen skulde ske med Enstemmighed, hvilket man naturligvis nok vilde kunne regne sig til kun vilde blive Tilfældet i yderst faa Tilfælde. Herefter kan nu imidlertid for det Første Ministeren paa Grund af Mændenes Beskaffenhed og navnlig paa Grund af deres kirkelige Dannelse lægge en stor Mængde Ansøgninger tilfide, og dernæst kan han vedblive at lægge dem saaledes bort, at der kun bliver 9 tilbage. Naar man overhovedet nu vil gaa ind paa at give en Lov om dette Forhold, vil det dog aldrig kunne være hensigtsmæssigt og ønskeligt fra deres Side, der virkelig ville have Raadighed for Følkkekirken over deres egne vigtigste Muliggjender, nemlig Udnævnelsen af deres Lærere, at gaa ind paa et Lovforslag som dette. Naar et saadant Lovforslag havde Udsigt til at vinde Regjeringens Stemning for sig ved, at der gjordes de Indrømmelser, som her ere gjorte, kunde jeg en dda finde det retfærdiggjort for de Herrer's Vedkommende, at de foreslog det, men de kunne, ligesaa godt som jeg kan, sige sig selv, at det ikke vil vinde Ministerens Tilslut-

ning — Ministeren har jo ogsaa sagt det idag — og da burde de stille Forslaget frem saaledes, som de virkelig ville, at det skal være. Dette Forslag maatte nu imidlertid være, som det vilde, saa stemte jeg dog ikke for det, idet det er min Overbevisning, at Grundlovens Bestemmelse ikke sler Fyldest paa den Maade. Man maa først oppebie Fyldestgjørelsen af det, der staar i Grundloven, saaledes at Kirkens Forsatning et ordnet ved Lov, før man tænker paa, og før de Vedkommende tænke paa, hvorledes Forhold af denne Art skulle ordnes. Hvad vedkommer det os, hvorledes Følkkekirken vil vælge sine Præster? Ere vi her Følkkekirken? Derfor vi gribe ind her, give vi dem Medhold, der vedblive at holde paa, at det er Staten, som af Politihensyn søger at haandhæve en Indretning som den, der nu finder Sted, nemlig at have Præster rundt om i Landet, der ere beskikkede af Regjeringen af Hensyn, som den finder at være formaalstjenlige for den. Kirkens Forsatning ordnes ved Lov, siger Grundloven. Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) sagde, at man dog ikke kunde faae disse Forhold ordnede ved Lov, uden at der blev givet en Lov, og deri er jeg aldeles enig; vi skulle efter Grundloven give en Lov, som skal ordne Kirkens Forsatning, men naar denne er ordnet ved en saadan Lov, have vi ikke mere med denne Kirke at bestille end at give den det Tilfud, som Grundloven paabyder. Til Gjengjæld for, at det gives, have vi den Kontrol at se, om den saakaldte Følkkekirke, efter at være udtraadt af Staten vedbliver at være den evangelisk-lutheriske, saaledes som det forstodes, dengang Grundloven blev givet, og det er en Selvsølge, at dersom den efter Rigsdagens Dom afviger derfra, maa Rigsdagen være forpligtet til at drage sin Understøttelse tilbage (Lovf. d: Eller forandre Grundloven!). Net, der behøves ikke nogen Forandring i Grundloven for at berøve den saakaldte Følkkekirke Statens Understøttelse, saasnart den afviger fra at være evangelisk-lutherisk, saadan som det forstodes i 1849. — Jeg vilde forresten have fattet mig ganske bort, hvis ikke det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds